

Міністерство освіти і науки України
Відокремлений підрозділ «Лисичанський педагогічний коледж
Луганського національного університету
імені Тараса Шевченка»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор

ВСП «Лисичанський педагогічний фаховий
коледж ЛНУ імені Тараса Шевченка»

О.П. Літовка

2021 р.

**ПРОГРАМА
СПІВБЕСІДИ**

**З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «БІОЛОГІЯ»
ДЛЯ АБИТУРІЄНТІВ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ**

013 ПОЧАТКОВА ОСВІТА,

012 ДОШКІЛЬНА ОСВІТА,

014 СЕРЕДНЯ ОСВІТА (ТРУДОВЕ НАВЧАННЯ ТА ТЕХНОЛОГІЇ).

Розроблена цикловою комісією
соціально-гуманітарних дисциплін
Протокол №7

від «10» лютого 2021 р.

Голова ц/к Г. С. Пивоварова

Пояснювальна записка

Програму вступних іспитів з біології розроблено на основі Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти (Постанова Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 р. № 1392), Концепції екологічної освіти України (затверджено рішенням колегії МОН України від 20.12.2001 №13/6-19) та відповідно до положень концепції Нової української школи (розпорядження Кабінету Міністрів України від 14.12.2016 № 988-р) та програми ЗНО.

Програма з біології для вступників до вищих навчальних закладів I та II рівнів акредитації складається з двох розділів. Перший з них містить перелік основних понять біології, які повинні знати вступники. У другому розділі містяться критерії оцінювання навчальних досягнень абітурієнтів з біології.

Завданням вступного випробування з біології є:

- виявити рівень навчальних досягнень абітурієнтів;
- оцінити ступінь підготовленості випускників загальноосвітніх навчальних закладів до подальшого навчання у вищому навчальному закладі.

Програма спрямована на виявлення рівня сформованості знань та умінь з шкільного предмета «Біологія» на основі яких учасник вступних випробувань зможе:

- характеризувати основні біологічні поняття, закономірності, закони та теорії, біологічні явища і процеси;
- оперувати поняттями, за потреби пояснення процесів та явищ живої природи, підтверджуючи прикладами з життя та діяльності людини, охорони здоров'я, досягнень біологічної науки;
- встановлювати причинно-наслідкові, функціональні та структурні зв'язки та закономірності у живій природі, класифікувати об'єкти;
- виявляти наслідки шкідливого впливу на організм;
- застосовувати набуті знання при аналізі біологічної інформації, представленій в різних формах (графічній, табличній, текстовій).
- обґрунтовувати висновки.

I. Для складання вступного іспиту з біології абітурієнт повинен володіти такими основними біологічними поняттями:

1. Хімічний склад клітини
2. Структура та функціонування еукаріотичних клітин
3. Обмін речовин і перетворення енергії
4. Збереження та реалізація спадкової інформації
5. Генетика-наука про закономірності спадковості і мінливості
6. Селекція організмів. Біотехнологія
7. Систематика. Неклітинні форми життя
8. Прокаріотичні організми
9. Рослини. Вегетативні та генеративні органи. Життєві функції
10. Різноманітність рослин. Розмноження рослин
11. Гриби. Лишайники
12. Одноклітинні гетеротрофні еукаріотичні організми
13. Справжні багатоклітинні тварини. Загальні ознаки
14. Губки. Жалкі, або Кишковопорожнинні
15. Тип Плоскі черви
16. Тип Круглі черви. Тип Кільчасті черви
17. Тип Молюски
18. Тип Членистоногі
19. Підтип Хребетні. Клас Хрящові риби. Клас Кісткові риби

20. Клас Земноводні
21. Клас Плазуни
22. Клас Птахи
23. Клас Ссавці
24. Будова тіла людини. Опорно-рухова і м'язова системи
25. Нервова регуляція. Нервова система людини
26. Гуморальна регуляція. Ендокринна система людини
27. Внутрішнє середовище організму людини. Кровоносна та лімфатична системи. Імунітет
28. Дихання. Дихальна система людини
29. Травлення. Травна система людини
30. Виділення. Сечовидільна система людини
31. Шкіра. Терморегуляція
32. Сенсорні системи людини
33. Вища нервова діяльність людини
34. Репродукція та розвиток людини
35. Екологічні чинники. Популяція
36. Екосистеми
37. Біосфера як глобальна екосистема
38. Основи еволюційного вчення та історичний розвиток органічного світу

II. Критерії оцінювання навчальних досягнень абітурієнтів при співбесіді з біології

При оцінюванні рівня навчальних досягнень абітурієнтів з біології враховується:

- рівень оволодіння біологічними ідеями, що становлять важливу складову загальнолюдської культури: зв'язок будови і функцій організмів, історичний розвиток органічного світу, різноманітність організмів, цілісність і саморегуляція живих систем, зв'язок людини і природи;

- рівень умінь використовувати теоретичні знання у практичній діяльності, уміння робити висновки та узагальнення на основі практичної діяльності;

- рівень оволодіння практичними уміньми та навичками спостереження та дослідження природи.

Всі види оцінювання навчальних досягнень абітурієнтів здійснюються за критеріями, наведеними в таблиці.

Рівні	Оцінка	Бали	Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів
Початковий	1	100	Абітурієнт з розпізнає і називає окремі біологічні об'єкти.
	2	100	Абітурієнт намагається відтворити окремі факти, наводить елементарні приклади біологічних об'єктів і їх окремі ознаки.
	3	110	Абітурієнт відтворює окремі факти, фрагментарно характеризує окремі ознаки біологічних об'єктів; відповідає на запитання, що потребують однослівної відповіді; за інструкцією і з допомогою вчителя фрагментарно.
Середній	4	120	Абітурієнт відтворює незначну частину навчального матеріалу, дає визначення окремих біологічних понять, дає неповну характеристику загальних ознак біологічних об'єктів; у відповідях

			може допускати помилки.
	5	130	Абітурієнт відтворює основний зміст навчального матеріалу, відповідаючи на запитання викладача; характеризує загальні ознаки біологічних об'єктів; дає визначення окремих біологічних понять; наводить приклади, що ґрунтуються на матеріалі підручника; у відповідях може допускати помилки.
	6	140	Абітурієнт самостійно, але неповно відтворює навчальний матеріал, частково дотримується логіки його викладу; відповідає на окремі запитання; у цілому правильно вживає біологічні терміни; характеризує будову та функції окремих біологічних об'єктів за планом; у відповідях допускає помилки.
Достатній	7	150	Абітурієнт самостійно відтворює більшу частину навчального матеріалу, застосовуючи необхідну термінологію; розкриває суть біологічних понять; характеризує основні положення біологічної науки, допускаючи у відповідях неточності; робить висновки з допомогою викладача.
	8	160	Абітурієнт самостійно відтворює навчальний матеріал; відповідає на поставлені запитання, допускаючи у відповідях неточності; порівнює біологічні об'єкти, явища і процеси живої природи, встановлює відмінності між ними; виправляє допущені помилки; робить неповні висновки.
	9	170	Абітурієнт вільно відтворює навчальний матеріал та відповідає на поставлені запитання; з допомогою викладача встановлює причинно-наслідкові зв'язки; дає порівняльну характеристику біологічним об'єктам явищам і процесам живої природи; розв'язує стандартні пізнавальні завдання; виправляє власні помилки; робить нечітко сформульовані висновки
Високий	10	180	Абітурієнт системно відтворює навчальний матеріал у межах програми; дає повні, змістовні відповіді на поставлені запитання; розкриває суть біологічних явищ, процесів; аналізує, систематизує, узагальнює, встановлює причинно-наслідкові зв'язки; використовує знання у нестандартних ситуаціях; робить чітко сформульовані висновки.
	11	190	Абітурієнт логічно та усвідомлено відтворює навчальний матеріал у межах програми; обґрунтовано відповідає на запитання; самостійно аналізує і розкриває закономірності живої природи; наводить приклади, що ґрунтуються на власних спостереженнях; оцінює біологічні явища, закони; виявляє і обґрунтовує причинно-наслідкові зв'язки; аргументовано використовує

			знання у нестандартних ситуаціях; робить логічно побудовані висновки.
	12	200	Абітурієнт виявляє міцні й глибокі знання з біології; вільно відповідає на ускладнені запитання, з використанням міжпредметних зв'язків; самостійно характеризує біологічні явища і процеси, виявляє особисту позицію щодо них; уміє виокремити проблему і визначити шляхи її розв'язання; робить самостійні обґрунтовані висновки.

Голова екзаменаційної комісії _____ Г.М. Міненко